

**Bruxelles, 29 noiembrie 2024
(OR. en)**

16277/24

**CLIMA 424
ENV 1160
ENER 583
TRANS 517
AGRI 843
ECOFIN 1444
COMPET 1167
IND 539
MI 986**

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. Csie:	6291/24 + ADD 1-6
Subiect:	Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Asigurarea viitorului nostru – Obiectivul climatic al Europei pentru 2040 și calea către neutralitatea climatică până în 2050 pentru o societate durabilă, justă și prosperă” - Schimb de opinii

1. Pentru a ghida schimbul de opinii referitor la subiectul sus-menționat, care va avea loc în cadrul reuniunii Consiliului (Mediu) din 17 decembrie 2024, președinția a pregătit nota și întrebările pentru miniștri care figurează în anexă.
2. Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să ia act de nota și de întrebările președinției și să le transmită Consiliului în vederea schimbului de opinii.

**Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social
European și Comitetul Regiunilor**

**Asigurarea viitorului nostru – Obiectivul climatic al Europei pentru 2040 și calea către
neutralitatea climatică până în 2050 pentru o societate durabilă, justă și prosperă**

- Schimb de opinii -

Introducere

La 6 februarie 2024, Comisia a publicat comunicarea sa intitulată „Asigurarea viitorului nostru – Obiectivul climatic al Europei pentru 2040 și calea către neutralitatea climatică până în 2050 pentru o societate durabilă, justă și prosperă”¹, care recomandă un obiectiv de reducere cu 90 % a emisiilor nete de gaze cu efect de seră (GES) până în 2040 comparativ cu nivelurile din 1990. Odată convenit, obiectivul pentru 2040 va sta la baza noii contribuții stabilite la nivel național (CSN) a UE în temeiul Acordului de la Paris, care urmează să fie comunicată CCONUSC cu mult înainte de COP30. Se așteaptă din partea Comisiei să prezinte, la începutul anului 2025, o propunere legislativă pentru a include un obiectiv climatic pentru 2040 în Legea europeană a climei și să propună măsuri sectoriale relevante în timp util. Datele cele mai recente arată că costurile schimbărilor climatice și ale lipsei de acțiune sunt la fel de evidente ca beneficiile acțiunii, inclusiv în ceea ce privește beneficiile securității energetice și beneficiile ample și semnificative ale reducerii dependenței noastre de combustibilii fosili.

Examinarea comunicării Comisiei și a evaluării impactului care o însoțește a început la 12 februarie 2024, în cadrul Grupului de lucru pentru chestiuni de mediu (WPE). La 25 martie 2024, Consiliul (Mediu) a desfășurat o primă dezbatere cu privire la comunicare. Discuția a arătat că există un sprijin general pentru stabilirea unui obiectiv climatic pentru 2040 și că delegațiile au fost, în linii mari, de acord cu condițiile favorizante identificate în comunicare ca fiind necesare pentru atingerea unui astfel de obiectiv.

¹ Doc. 6291/24 + ADD 1-6.f

Cu ocazia dezbaterii din cadrul Consiliului (Mediu) din 17 iunie, miniștrii au evidențiat, drept condiții favorizante esențiale, punerea în aplicare a cadrului convenit privind clima și energia pentru 2030, protejarea competitivității UE și asigurarea unei tranziții juste. Aceștia au subliniat, de asemenea, necesitatea de a asigura previzibilitate și o traiectorie stabilă de punere în aplicare în vederea realizării neutralității climatice, precum și un cadru de reglementare și de investiții favorabil. Dezbaterile au arătat că stabilirea unui obiectiv climatic pentru 2040 la nivelul UE necesită o abordare cuprinzătoare, transsectorială și echilibrată, care să asigure o coerență sporită între politicile climatice, energetice, industriale și alte politici relevante, pentru a se ține seama de interacțiunile și interdependențele acestora. Miniștrii au subliniat că, pentru a asigura competitivitatea industrială a UE, este nevoie, printre altele, de condiții de concurență echitabile atât la nivel mondial, cât și în cadrul UE, precum și de decarbonizarea sectorului energetic, cu investiții consolidate în tehnologii curate inovatoare.

Considerații similare figurează în planul comun de decarbonizare și competitivitate propus de Mario Draghi în raportul său intitulat „Viitorul competitivității europene” (septembrie 2024), pentru a contribui la abordarea provocărilor generate de decarbonizare și la valorificarea oportunităților acesteia. O abordare integrată în ceea ce privește decarbonizarea și competitivitatea se reflectă, de asemenea, în scrisorile de misiune ale președintei Comisiei către comisarii desemnați. Atât raportul Draghi, cât și raportul elaborat de Enrico Letta *Much more than a market* („Mult mai mult decât o piață”, aprilie 2024) subliniază necesitatea urgentă ca UE să accelereze inovarea și transformarea verde pentru a-și atinge țintele pentru 2030 și obiectivul general de neutralitate climatică și pentru a realiza tranziția energetică și integrarea pieței unice.

În continuarea dezbaterilor anterioare ale Consiliului cu privire la comunicarea Comisiei, în timpul președinției ungare, discuția la nivel tehnic s-a axat pe cele trei condiții favorizante evidențiate de miniștri în cadrul Consiliului Mediu din luna iunie. Principalele aspecte evocate în cursul discuțiilor sunt rezumate mai jos.

Punerea în aplicare a cadrului convenit privind clima și energia pentru 2030

Delegațiile sunt de acord că punerea în aplicare a pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55” este o condiție prealabilă pentru atingerea unui obiectiv climatic ambițios pentru 2040. Transporturile, agricultura, clădirile și exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura (LULUCF) par să fie sectoarele în care majoritatea statelor membre se confruntă în prezent cu cele mai mari provocări legate de punerea în aplicare, inclusiv în ceea ce privește abordarea nevoilor celor mai vulnerabili și asigurarea resurselor financiare necesare. Decarbonizarea sectorului energiei electrice și a sectorului industrial va necesita, de asemenea, investiții semnificative, inclusiv din partea sectorului privat. Unele delegații au considerat că pentru mobilizarea investițiilor private este nevoie de un cadru de reglementare.

O serie de delegații au considerat că termenele pentru transpunerea și punerea în aplicare a legislației din cadrul pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55” sunt foarte scurte și au subliniat sarcina administrativă care decurge din noile cerințe. Mai multe delegații au menționat, de asemenea, provocările legate de implementarea tehnologiilor de eliminare și stocare a dioxidului de carbon, inclusiv în ceea ce privește asigurarea finanțării necesare. În ceea ce privește lecțiile învățate, deși delegațiile au pledat, în general, pentru continuarea unei abordări globale în conceperea cadrului post-2030 și au fost de acord că toate sectoarele trebuie să contribuie la eforturile de decarbonizare, mai multe delegații au solicitat o mai mare flexibilitate în elaborarea obiectivelor sectoriale, pentru a se ține seama de particularitățile statelor membre.

Asigurarea competitivității industriei europene

Delegațiile au considerat că previzibilitatea, stabilitatea în materie de reglementare și un cadru de politică coerent sunt factori-cheie pentru promovarea competitivității europene. Unele delegații au subliniat că decarbonizarea este un motor al competitivității, având potențialul de a promova creșterea economică, reziliența și locurile de muncă adaptate exigențelor viitorului. Mai multe delegații au evidențiat potențialul ridicat de impulsioneare a competitivității pe care îl prezintă sectorul energetic: unele delegații au subliniat rolul central pe care îl joacă energia din surse regenerabile în combinație cu stocarea, în timp ce altele au accentuat principiul neutralității tehnologice, recunoscând rolul energiei nucleare în tranziție. Delegațiile au subliniat necesitatea de a asigura accesul la energie curată și la prețuri accesibile, inclusiv prin îmbunătățirea infrastructurii, modernizarea rețelelor și dezvoltarea interconexiunilor, precum și necesitatea de a elimina obstacolele din calea inovării, de a reduce birocrăția și de a simplifica procedurile, cum ar fi cele de autorizare. În plus, mai multe delegații au accentuat potențialul tehnologiilor de eliminare a dioxidului de carbon și necesitatea de a accelera implementarea acestora, acordând în același timp o atenție deosebită modului în care eliminările de dioxid de carbon sunt incluse în cadrul de politici privind clima. Mai multe delegații au subliniat că economia circulară are un mare potențial neexploatat.

Delegațiile au accentuat rolul esențial al investițiilor în cercetare și inovare, precum și rolul finanțării tehnologiilor curate, din surse atât publice, cât și private. Mai multe delegații au evidențiat rolul pe care instrumentele de finanțare ale UE, în special Fondul pentru inovare, îl au în sprijinirea inovării. În plus, unele delegații au atras atenția asupra importanței unor norme eficace privind ajutoarele de stat sau achizițiile publice. În contextul asigurării unei concurențe loiale și a unor condiții de concurență echitabile la nivel internațional, mai multe delegații au subliniat importanța mecanismului de ajustare a carbonului la frontieră (CBAM) și au sugerat să se ia în considerare îmbunătățirea acestuia, asigurându-se în același timp compatibilitatea sa cu normele internaționale relevante. Unele delegații au subliniat necesitatea unor acțiuni climatice la nivel mondial și, în acest context, au solicitat consolidarea diplomației climatice a UE, în special în ceea ce privește informarea și sprijinul cu privire la stabilirea prețului carbonului.

Asigurarea unei tranziții juste

Delegațiile au fost de acord că implicarea cetățenilor, a întreprinderilor, a lucrătorilor și a tuturor părților interesate, precum și cooperarea cu industria sunt esențiale pentru a se asigura că acești actori participă la tranziția verde. Delegațiile au subliniat rolul important al cooperării dintre universități și centrele de cercetare, al educației și formării pe tot parcursul vieții, precum și al recalificării și perfecționării profesionale în ceea ce privește pregătirea forței de muncă pentru tranziția verde. În plus, acestea au subliniat că sunt importante sensibilizarea, comunicarea transparentă cu cetățenii și furnizarea de informații bazate pe date științifice către public.

S-a sugerat, de asemenea, să se evalueze impactul măsurilor de decarbonizare asupra segmentelor vulnerabile ale societății. S-a recunoscut necesitatea de a sprijini, în cadrul tranziției verzi, grupurile vulnerabile cele mai afectate, iar mai multe delegații au considerat că finanțarea prin intermediul Fondului social pentru climă (FSC) are potențialul de a îmbunătăți echitatea socială și ar trebui menținută. S-a reamintit că sprijinul poate fi acordat prin intermediul politicii de coeziune și al altor fonduri ale UE, cum ar fi Fondul pentru o tranziție justă și Fondul social european, dar că disponibilitatea informațiilor cu privire la aceste posibilități ar putea fi îmbunătățită. În plus, s-a considerat că ar fi utile măsurile vizând oferirea de sprijin tehnic și schimbul de bune practici.

Instrumente de decarbonizare

Delegațiile au discutat, de asemenea, despre rolul pe care instrumentele de decarbonizare și stabilirea prețului carbonului îl pot juca în decarbonizarea industriei în perioada de după 2030. Majoritatea delegațiilor au considerat că schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) ar trebui să rămână piatra de temelie a politicii privind clima până în 2050, iar multe dintre delegațiile respective au amintit necesitatea combinării acestei scheme cu un CBAM eficace. Mai multe delegații au subliniat că, în ceea ce privește ETS 2 (clădiri, transport rutier și alte sectoare), trebuie să se acorde o atenție deosebită utilizării eficace a Fondului social pentru climă prin intermediul planurilor sociale pentru climă, astfel încât gospodăriile vulnerabile să fie protejate împotriva prețurilor excesive. Unele delegații au pledat pentru extinderea ETS la alte sectoare suplimentare, cum ar fi agricultura, incinerarea deșeurilor sau navele maritime mai mici, în timp ce alte delegații nu au fost în favoarea unei extinderi suplimentare.

S-a subliniat totuși că nu există o soluție unică pentru decarbonizarea economiei europene, iar pentru a completa mecanismele de stabilire a prețului carbonului, delegațiile au sugerat, de exemplu, expansiunea energiei din surse regenerabile, dezvoltarea hidrogenului verde și a altor tehnologii cu emisii scăzute de dioxid de carbon, precum și măsuri suplimentare de sporire a eficienței energetice. Mai multe delegații au amintit, de asemenea, că pe viitor va exista o nevoie tot mai mare de eliminări ale dioxidului de carbon cu ajutorul tehnologiei și că ar trebui instituite stimulente pentru a sprijini implementarea acestora.

Întrebări pentru miniștri:

În acest context, miniștrii sunt invitați să desfășoare un schimb de opinii pe baza următoarelor întrebări:

1. *Prin ce mijloace și în ce sectoare specifice din cadrul pachetului legislativ „Pregătiți pentru 55” ar putea fi redusă sarcina administrativă sau ar putea fi simplificate ori raționalizate cerințele pentru a răspunde provocărilor cu care se confruntă administrațiile și întreprinderile în ceea ce privește cerințele care decurg din pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” pentru punerea sa în aplicare cu succes?*
2. *Ce tip de cadru de reglementare și de investiții ar fi necesar în perioada de după 2030 pentru a asigura coerența politicilor și previzibilitatea necesare pentru a promova competitivitatea industriilor europene, menținând în același timp traiectoria către atingerea neutralității climatice până în 2050? Ce măsuri de facilitare ar fi necesare pentru a asigura o tranziție justă?*
